

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Τιμώτατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι καί προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίω,

Εὐδοκία τοῦ Ἀρχηγοῦ καί Τελειωτοῦ τῆς πίστεως ἡμῶν, εἰσερχόμεθα σήμερον εἰς τό νέον ἐκκλησιαστικόν ἔτος καί ἐορτάζομεν ἐν ψαλμοῖς καί ὕμνοις, διά τριακοστήν πέμπτην φοράν, τήν Ἡμέραν προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Χαιρόμεθα διά τήν ἀπήχησιν τῶν οικολογικῶν πρωτοβουλιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὄχι μόνον εἰς τόν χριστιανικόν κόσμον, ἀλλά καί εἰς ἄλλας θρησκείας, εἰς κοινοβούλια καί πολιτικούς, εἰς τόν χῶρον τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν, τῆς ἐπιστήμης, τῶν οικολογικῶν κινήματων καί τῆς νεολαίας. Οὕτως ἢ ἄλλως, ἡ οικολογική κρίσις, ὡς παγκόσμιον πρόβλημα, μόνον μέ παγκόσμιον εὐαισθητοποίησιν καί κινητοποίησιν δύναται νά ἀντιμετωπισθῇ.

Ἐκφράζομεν ἐπίσης τήν ἱκανοποίησιν μας, ἐπεὶ ἔχει ὀριστικῶς κατανοηθῆ ἡ ἄμεσος συνάφεια οικολογικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων, καί δῆ τό γεγονός ὅτι ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος θίγει πρωτίστως τούς πτωχοῦς τῆς γῆς. Ὁ συνδυασμός περιβαλλοντικῶν καί κοινωνικῶν δράσεων ἀποτελεῖ ἐλπίδα διά τό μέλλον, ἐφ' ὅσον μόνον τότε ὑπάρχει βιώσιμος ἀνάπτυξις καί πρόοδος, ὅταν μεριμνῶμεν συγχρόνως διά τήν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας καί τήν προστασίαν τῆς ἀξιοπρεπείας καί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι τονίζεται σήμερον ἡ ἀναγκαιότης μιᾶς «οἰκολογικῆς διευρύνσεως» τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Γίνεται μάλιστα λόγος περὶ «τετάρτης γενεᾶς» δικαιωμάτων, ὁμοῦ μετά τῶν ἀτομικῶν καί πολιτικῶν, κοινωνικῶν καί πολιτισμικῶν καί τῶν δικαιωμάτων ἀλληλεγγύης, ἡ ὅποια ἀναφέρεται εἰς τήν ἐξασφάλισιν τῶν περιβαλλοντικῶν προϋποθέσεων των. Ὁ ἀγών διά τά δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι δυνατόν νά ἀγνοήσῃ τό γεγονός ὅτι αὐτά ἀπειλοῦνται ὑπό τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς, ὑπό τῆς ἐλλείψεως ποσίμου ὕδατος, εὐφόρου ἐδάφους καί καθαρᾶς ἀτμοσφαιράς, καί γενικώτερον ὑπό τῆς «περιβαλλοντικῆς ὑποβαθμίσεως». Αἱ ἐπιπτώσεις τῆς οικολογικῆς κρίσεως ὀφείλουν νά ἀντιμετωπιζῶνται ἐξόχως εἰς τό ἐπίπεδον τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι αὐτά, εἰς ὅλας τας πτυχάς καί διαστάσεις, ἀποτελοῦν ἀδιάσπαστον ἐνότητα καί ὅτι ἡ προστασία των εἶναι ἀδιαίρετος.

Εἰς αὐτήν τήν συνάφειαν ἀνήκει καί ἡ ἀντιμετώπισις τῶν δεινῶν, τά ὅποια προεκάλεσεν ἡ ἐπίθεσις τῆς Ρωσσίας κατά τῆς Οὐκρανίας καί συνδέονται μέ φοβεράς οικολογικάς καταστροφάς. Κάθε πολεμική ἐνέργεια εἶναι καί πόλεμος κατά τῆς κτίσεως, εἶναι μία σοβαρωτάτη ἀπειλή κατά τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ ρύπανσις τῆς ἀτμοσφαιράς, τῶν ὑδάτων καί τοῦ ἐδάφους ἀπό τούς βομβαρδισμούς, ὁ κίνδυνος πυρηνικοῦ ὀλοκαυτώματος, ἀπελευθερώσεως ἐπικινδύνου ἀκτινοβολίας ἀπό τούς πυρηνικούς σταθμούς παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ καρκινογόνος σκόνη τῶν βομβαρδισμένων κτιρίων, ἡ καταστροφή τῶν δασῶν καί ἡ ἀχρήστευσις καλλιεργησίμων ἀγροτικῶν ἐκτάσεων, ὅλα αὐτά μαρτυροῦν ὅτι ὁ λαός καί τό οἰκοσύστημα τῆς Οὐκρανίας ὑπέστησαν καί συνεχίζουν νά ὑφίστανται ἀνυπολογίστους ἀπωλείας. Ἐπαναλαμβάνομεν γεγονυῖα τῆ φωνῆ: Νά τερματισθῆ ἀμέσως ὁ πόλεμος καί νά ἀρχίσῃ ὁ εἰλικρινῆς διάλογος.

Ἐνώπιον ὅλων αὐτῶν τῶν προκλήσεων, ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία συνεχίζει τόν ἀγῶνα τῆς ὑπέρ τῆς ἀκεραιότητος τῆς δημιουργίας, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι ἡ μέριμνά τῆς διά τό φυσικόν περιβάλλον δέν εἶναι μία πρόσθετος δρᾶσις εἰς τήν ζωήν τῆς, ἀλλά οὐσιαστική ἔκφρασις καί πραγμάτωσις αὐτῆς, ὡς προέκτασις τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἰς ὅλας τάς μορφάς καί διαστάσεις τῆς καλῆς μαρτυρίας τῆς ἐν τῷ κόσμῳ. Αὐτή ὑπῆρξε καί ἡ τιμαλφεστάτη παρακαταθήκη τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς οἰκολογικῆς θεολογίας μακαριστοῦ Μητροπολίτου Περγάμου Ἰωάννου. Τιμῶντες τήν μεγάλην προσφοράν του, κατακλείομεν τό παρόν Πατριαρχικόν Μήνυμα ἐπί τῆ ἑορτῆ τῆς Ἰνδίκτου μέ ὅσα ἔγραψε περί τῆς Θείας Εὐχαριστίας ὡς ὀλισθητικῆς ἀπαντήσεως εἰς τά σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα: «Στή Θεία Λειτουργία ὁ φυσικός καί ὑλικός κόσμος καί ὅλες οἱ αἰσθήσεις μετέχουν σέ μία ἐνότητα ἀδιάσπαστη. Δέν ὑπάρχει ἀντίθεση μεταξύ ὑποκειμένου καί ἀντικειμενικῆς πραγματικότητος, δέν ὑπάρχει ἡ κατακτητική στάσις τοῦ ἀνθρώπινου λόγου ἀπέναντι στόν κόσμο πού τόν περιβάλλει. Ὁ κόσμος δέν κείται ἔναντι, δέν (εἶναι) ἀντικείμενον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά προσλαμβάνεται καί κοινωνεῖται. Ἡ Θεία Κοινωνία εἶναι ὄχι μόνο ἐνωσή μας μέ τόν Θεό καί τούς ἄλλους, ἀλλά καί πρόσληψη τροφῆς, ἀποδοχή καί καταξίωσις τοῦ φυσικοῦ μας περιβάλλοντος, ἐνσωμάτωσις τῆς ὕλης καί ὄχι χρῆσις τῆς ὕλης. Ἡ ἱερότητα πού συνοδεύει αὐτή τήν στάσις, τό θεῖο ρίγος πού διαπερνᾷ αὐτή τήν σχέση, εἶναι ὁ ἀντίποδας τῆς Τεχνολογίας καί ἡ ἀπάντησις στό οἰκολογικό μας πρόβλημα. Ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι καί γι' αὐτόν τόν λόγο ὅτι καλύτερο ἔχει νά προσφέρῃ ἢ Ὁρθοδοξία στόν σύγχρονον κόσμο».

Εὐλογημένον ἐκκλησιαστικόν ἔτος, ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ!

βγκ' Σεπτεμβρίου α'
Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν